

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

*Беларусь,
твой народ
дачакаецца
Залацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.*

№ 15 (144), КАСТРЫЧНІК 2012 ГОДА

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ЯКІЯ "ВЫБАРЫ", ТАКОЕ І ЖЫЦЦЁ

Пасля таго, як скончыўся выбарчы фарс у "Палатку", у Беларусі зноў хуткімі тэмпамі пачалі расці цэны. Падвышэнне коштаў на жыццёва неабходныя тавары і паслугі палохаюць людзей не менш, чым страта працы або здароўя. Тым больш, што ўлады абяцалі стабільнасць, а насамарэч адбываецца далейшы рост інфляцыіі, абясцэньванне рубля і падзенне жыццёвага ўзроўню беларусаў. Такое паслявыбарчае жыццё.

Эканамічны цуд, які падчас палатачнай кампаніі абяцалі афіцыйныя ўлады, не адбыўся. Апошнім часам звесткі пра сітуацыю ў эканоміцы паступаюць больш трывожныя. З аналізу вынікае, што даходы насельніцтва няўхільна змяншаюцца, а цэны пачалі расці. Прычым па тэмпам росту цэн Беларусь абыйшла ўсе краіны СНД. Да таго ж зноў з'явілася пагроза навага скачка інфляцыі і дэвальвацыі. Насельніцтва, напалоханае сумным вопытам фінансавых афёраў былога старшыні Нацбанка Пятра Пракаповіча кінулася ратаваць свае зберажэнні.

Парадаксальна, але факт: пакуль Аляксандр Лукашэнка з Лідзіяй Ярмошынай лічылі выбарчыя бюлетэні на сваю карысць, людзі пазбаўляліся ад абясцэненых мільёнаў. Толькі за верасень насельніцтва зняла рублёвых укладаў на рэкордную суму –да трох трыльёнаў рублёў. І хаця Лукашэнка разам са сваёй банкіркай Надзеяй Ермаковай заверыў, што ніякага абвалу, падобнага да мінулагодняга не паўторыцца, у народзе ўзніклі вялікія дэвальвацыйныя чаканні. Аб'ём куплі валюты юрыдычнымі асобамі і насельніцтвам перавысіў аб'ём продажу. Насельніцтва актыўна скупляе валюту.

Між тым, нягледзячы на папулісцкія заявы кіраўніцтва краіны, цэны працягваюць расці. Мінэканомікі дазволіла вытворцам падвысіць адпускныя цэны на высокатлустыя віды малака, кефіру, смятаны, тварагу. Хлеб падаражэў на 10%, малако на 35%, смятана на 25%, тварог на 9%. На моцныя алкагольныя напоі цэны павялічаны на 50%. Аднак гэта было б яшчэ паўбяды, калі б не ўзнікла новая праблема. Справа ў тым, што цэны, у адрозненні ад узроўня мінулага года пры сенняшняй інфляцыі растуць як у рублёвыя, так і доларавыя. Да прыкладу, у параўнанні з мінулым годам у доларавым эквіваленце цэны выраслі: на малако – на 23%, кефір –на 24, 5%, хлеб –на 20%, сала – на 35%, мясны фарш – на 35%, свініна – на 34%. Больш за ўсё ў доларавым эквіваленце падаражэла ялавічына – на 54%, тушонка з яе – на 50% і жывая рыба – на 50%. З пачатку года інфляцыя перавысіла 16%, у той час як ў суседняй Расіі рост цэн саставіў 4,6%, Казахстане – 3,2%, Літве –2,6%. Нават калі беларусам павысяць заробкі да 500 долараў, чаго яны будуць варты да канца года? І гэта пры ўсім тым, што ўраду ўдасца стрымаць падзенне курсу рубля. Дарэчы, менавіта пасля выбараў рост заробкаў рэзка спыніўся.

Яшчэ ў траўніЛукашэнка заявіў, што нельга дапусціць, каб спажывецкія цэны выраслі болей, чым на 20% за год. Пры гэтым дадаў, што ніводная дзяржава не адмаўляецца ад іх рэгулявання. Калі нешта пойдзе не па плану, то маўляў, ёсць "рычагі" па адміністратыўнаму стрымванню цэн. Як бачна, не дапамаглі ні тыя грозныя заявы, ні "рычагі".

Чаму растуць цэны? Прычыны розныя, але несумненна галоўная з іх – гэта павелічэнне колькасці пустой грашовай масы большымі тэмпамі, чым тавараў. У Беларусі манаполію на друкаванне грошай мае Нацбанк, якім фармальна кіруе Надзея Ермакова. Але ж вядома, хто непасрэдна аддае загады на друкаванне грошай. Кіраўнік дзяржавы, які павінен у эканамічнай дзейнасці кіравацца законамі аб бюджэце і крэдытна-фінансавай палітыцы. Чаму расце грашовая маса? Таму што Лукашэнка прызначае на галоўныя пасады ў прадпрыемствы, арганізацыі , банкі некампетэнтных і нядбайных кіраўнікоў, якім вымушаны спісваць рублёвыя даўгі. Пры гэтым пастаянна павялічваць аб'ёмы льготных выдадзеных крэдытаў, на якіх нажываецца ў першую чаргу начальства стратных прадпрыемстваў. У выніку яны выйграюць ад інфляцыі, пры гэтым спусташаючы кішэні мільёнаў шараговых грамадзян. Таму дзякуючы менавіта яго дэкрэтам усе грамадзяне Беларусі пагалоўна зрабіліся мільянерамі. Толькі чамусьці ад гэтых мільёнаў стараюцца як мага хутчэй пазбавіцца. Напэўна людзі разумеюць, што гэтыя фанцікі нічым не забяспечаныя, бо друкуюцца не па законах рынкачнай эканомікі , а найбольш для таго, каб даўжэй пратрымацца ва ўладзе.

Аляксандр Шчамлёў.

АРЭАЛ ДАБРА

Неабыякавыя да чужой бяды

Дзейнасць дабрачыннай галандскую арганізацыі "Дапамажы дзецям" добра вядомая шумілінцам. Штогод да нас прыязджаюць валанцёры, кожны раз не з пустымі рукамі, а вязуць гуманітарную дапамогу. Нярэдка замежныя візіцёры самі працуюць, уласнаручна рамантуюць школы і лякарні.

Падчас апошняй акцыі спонсары з Нідэрландаў перадалі ў раён грашовыя сродкі і гуманітарную дапамогу. У Мішнявіцкай лякарні сястрынскага нагляду замянілі старыя драўляныя вокны на сучасныя пластыкавыя. Усяго на рэканструкцыю памяшкання галандскія сябры перадалі чатыры тысячы еўра.

Тэрытарыяльны Цэнтр сацыяльнага абслугоўвання атрымаў чарговую гуманітарную дапамогу на суму звыш 13 тысяч еўра, якую размеркавалі па розных арганізацыях. Раённая бальніца пабагацела на дарагія для нашай сціплай медыцыны 52 многафункцыянальныя ложкі і матрацы. Дзіцячаму прытулку дасталося адзенне і абутак, кухонны посуд, розныя цацкі. Рэшта тавараў будзе раздадзена маламаёмным катэгорыям грамадзян: шматдзетным, прыёмным, няпоўным сем'ям.

Безумоўна, падобныя дабрачынныя акцыі толькі кропля у вялікім моры патрэб. Аднак кожная паездка галандскіх гасцей на Шуміліншчыну вельмі плённая. Апроч таго, іх візіты садзейнічаюць пашырэнню ў раёне валанцёрскага руху на месцах.

Спонсарскі вопыт дабрачыннай арганізацыі з Нідэрландаў карысны і варты для пераймання. Бо добрая традыцыя заўсёды выклікае міласэрднасць, спагадлівасць і чуласць у душах неабыякавых людзей, патрэбу дапамагаць бліжнім.

Алесь Прыбярэжны.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

МАЛЫХ ПРАБЛЕМ НА ВЁСЦЫ НЕ БЫВАЕ

Падчас падвядзення вынікаў падворнага абходу ў Лаўжанскім сельсавеце разглядаліся найбольш актуальныя пытанні, якія тычыліся якасці жыцця вясковага люду. А гэта і добраўпарадкаванне тэрыторый, дарог, рамонт дамоў і пад'ездаў, забеспячэнне пітной вадой ці таварамі паўсядзённага попыту. І хоць многія з праблем павінны былі вырашацца на падведамасным узроўні ці ўзроўні мясцовых улад, кіраўнік раёна асабіста быў вымушаны разглядаць кожнае пытанне.

Даўно мінуў час, калі насельніцтва ў большасці сваёй звярталася да прадстаўнікоў улады, абіваючы парогі кабінетаў у вырашэнні надзённых праблем. Фігуральна выказваючыся, мясцовым уладам цяпер патрэбна паварочвацца тварам да людзей. Думаць не толькі пра павелічэнне аб'ёмаў вытворчасці, а і пра напаўненне сацыяльнага «пакета», экалагічную бяспеку, інфраструктуру, прывабнае асяроддзе і г.д. А галоўнае, умець не толькі слухаць, але і чуць. А каб вяскоўца працаўніка пачулі і дапамаглі, дзеля гэтага шумілінскія чыноўнікі праводзяць гэтак званыя падворныя абходы.

Пакуль цяжка сказаць пра эфектыўнасць падобных мерапрыемстваў, але станоўчыя зрухі ёсць. У гэтым упэўнены ўдзельнікі дыялогу паміж кіраўніцтвам раёна і жыхарамі вёсак, што пражываюць на тэрыторыі Лаўжанскага сельвыканкама. Інакш чаму тады з 31 пісьмовага звароту, якія паступілі падчас падворнага абходу, супрацоўнікі сельсавета толькі 6 узяліся выконваць сваімі сіламі? Аб нявырашанных пытаннях старшыня сельсавета Святлана Кійко праінфармiравала кіраўніка раёна Уладзіміра Куранкова. У сваю чаргу старшыня райвыканкама даў даручэнні адпаведным службам і вызначыў тэрміны выканання. Да прыкладу, у вёсцы Добрына і Сіроціна не працуюць стацыянарныя паштовыя аддзяленні. Як часта бывае на вёсцы – не хапае кадраў. Але што у гэтым выпадку можа зрабіць раённы вузел сувязі сумесна з кіраўнікамі сельсаветаў? Тым не менш, указанне зверху было дадзена – пошта ў вёсках павінна працаваць, а не толькі прыязджаць паштовая машына.

Навідавоку – дзейнасць мясцовых вытворчых прадпрыемстваў. Менавіта ад іх залежаць перамены да лепшага і камфортнае жыццё сяльчан. Ад працы падаткаплацельшчаў напаўняецца бюджэт, з якога выдзяляюцца грошы на добраўпарадкаванне. Аднак на жаль, становіцца ўсё меней тых, хто можа працаваць на ферме ці на палетках. Агляд бліжэйшай фермы Брыцікі (сельгаспрадпрыемства "Ульскі) паказаў, што на яе тэрыторыі пануе запушчанасць, не вывезена арганіка. Побач з фермай пачалі ўзводзіць новы кароўнік, на які пайшло каля 500 мільёнаў рублёў. Але дагэтуль работы не завершаны: не дабудавалі малочны блок, пляцоўку для выгула кароў, пакой адпачынку для жывёлаводаў. А зіма не за гарамі, ці паспеюць справіцца да маразоў?

Каб інфармацыя стала больш нагляднай, у Доме культуры ўдзельнікам мерапрыемства паказалі відэафільм аб жыцці вясковых жыхароў. І зноў пасыпаліся скаргі кіраўніцтву раёна з боку грамадзян. У адным з пад'ездаў з'явілася трэшчына, каля другога дома паваліліся агароджа, у кагосьці працякае дах. Было заўважана, што людзі таксама не павінны ва ўсім спадзявацца толькі на ўладу. Што з таго, калі яны жывуць у доме, які лічыцца на балансе камунгасу? Самім жыхарам ніхто не замінае ўзяць у рукі інструменты, паправіць платы ды замазаць трэшчыны. Адна дзяржава ўсіх праблем не вырашыць, трэба дапамагаць. Але вяскоўцы таксама маюць рацыю, калі даводзяць дробныя праблемы да кіраўніцтва. За які сродкі, напрыклад, зможа паставіць новую агароджу адзін беспрацоўны мужчына , які даглядае старэнькую маці і атрымлівае за гэта чыста сімвалічную дапамогу? Тым больш, што яго жонка ўсяго толькі хатняя гаспадыня. Не сакрэт, што ў апошні час на вёсцы ўсё цяжэй знайсці прыстойную працу.

Наколькі магчыма адрозніць вырашэнне пытанняў асобнай вёскі ад агульнадзяржаўных задач? На сённяшні дзень для сельвыканкамаў і раённага кіраўніцтва такая розніца неадчувальная. Адсюль і выходзіць, што дзейнасць кіраўнікоў раёна даволі шматгранная. Старшыня райвыканкама раз'язджае па раёну з кагортай розных начальнікаў, праводзіць бясконцыя семінары, выязныя пасяджэнні, рэйды, сходы, аддае загады, вызначае тэрміны. Аднак ці ёсць падстава для аптымізму, калі няма чым латаць дзіркі ў бюджэце?

Алесь Шумскі.

"СВІТАНАК" У ІНТЭРНЭЦЕ

Наша газета стала размяшчаецца на партале *http://kamunikat.org/*, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: *http://kamunikat.org/svitanak.html*, што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АБ'ЯВА

- ***Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.***
- ***Рэдакцыя « Світанка » змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.***
- ***Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Світанка».***
- ***Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неабыякавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам***

ДУХОЎНАСЦЬ

Шумілінцаў заклікаюць дапамагчы будаўніцтву храма

Вось ужо пяць месяцаў у райцэнтры ідзе будаўніцтва праваслаўнага храма. Праца ідзе павольна, затое грунтоўна. Пакуль што завяршаецца мантаж фундамента і вядуцца работы па гідраізаляцыі.

Праваслаўны храм у імя заступніка Мікалая Цудатворца ў цэнтры Шуміліна плануюць узвесці за два гады. Грамадскі малебен з нагоды асвячэння месца будучага храма прайшоў яшчэ ў траўні бягучага года. Тады ва ўрачыстай цырымоніі прымалі ўдзел мясцовыя прыхажане, шумілінскія і віцебскія святары разам з кіраўніцтвам райвыканкама, якое падтрымала добрае пачынанне.

Пакрысе задуманая справа рухаецца, але па ўсяму відаць, што сродкаў яўна не хапае. Сродкі вернікаў, якія былі ўнесены добраахвотна – гэта, вядома мізерная сума. Буйных спонсараў не знайшлося, замежных фундатараў таксама няма, а дробныя прадпрымальнікі здольны на малыя ахвяраванні.

Кіраўнікі раёна мабілізавалі грамадскасць і працоўныя калектывы – з работнікаў проста ўтрымлівалі па 50 тысяч з зарплаты на залік арганізацыйнага камітэта па будаўніцтву царквы. Між тым усёй грамадой неяк сабралі ў агульную скарбонку каля 280 мільёнаў рублёў. Многа гэта ці мала? Па-сутнасці, сума зусім невялікая, калі ўлічыць тое, што не наўрад ці хопіць, каб пачаць узвядзенне сцен. Будаўніцтва нават не заўважана для абывацельскага вока, на аб'екце бачны невялікі катлаван, абнесены плотам.

Як высветлілася, духоўныя ідэалы ў рэальным жыцці каштуюць нятанна. Паводле справаздачы супрацоўнікаў райвыканкама па пытаннях рэлігіі, на адну толькі праектна-каштарысную дакументацыю было затрачана 32 мільёны рублёў. 53 мільёны адпушчана на заработную плату будаўнікам ПМК-70. На будаўнічыя матэрыялы, абсталяванне, рамонт ці абслугоўванне тэхнікі пайшло яшчэ 150 мільёнаў.

На сённяшні дзень на спецыяльным рахунку пад будаўніцтва храма ў "Беларусбанку" засталася чыста сімвалічная сума – 28 мільёнаў рублёў. Неабходных сродкаў для працягу будаўніцтва ў раённым бюджэце няма. З аналізу вынікае, што народная будоўля можа ператварыцца ў доўгабуд. Напэўна нашых вернікаў больш непакояць кошты ў крамах, чым матэрыяльная падтрымка святой справы. А пакуль што благачынны Шумілінскага благачыння пратаіерэй Федар Пучынскі зноў падзякаваў ўсім, хто ўнёс свае сродкі або дапамагаў бескарыслівай працай. Арганізатары будаўніцтва з праваслаўнага духоўнага цэнтра спадзяюцца на дапамогу шумілінцаў. Кожны, хто мае жаданне можа паўдзельнічаць ў будаўніцтве царквы – з удзячнасцю будзе прынята любая дапамога. Бо заўсёды храмы будаваліся разам на ахвяраванні дабрачынцаў, прыхажан, улад і ўсіх богалюбівых чадаў.

С. Горкі.

КУЛЬТУРНАЯ ПАДЗЕЯ

СУСТРЭЧА З ПІСЬМЕННІКАМ, ЯКІ ПІША ТВОРЫ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ

У дзіцячай бібліятэцы адбылася літаратурная сустрэча з пісьменнікам і драматургам Уладзімірам Ягодзікам. Арганізатарам творчай імпрэзы выступіла дырэктарка раённай бібліятэчнай сістэмы Іна Каралёва.

Вучні шумілінскіх школ былі запрошаны ў дзіцячую бібліятэку, як бліжэй пазнаёміцца са сталічным госцем – Уладзімірам Ягодзікам. Уладзімір Іванавіч – з тых літаратараў, якія пішуць для дзяцей. Як правіла, дзіцячымі пісьменнікамі становяцца не адразу. Вось і Уладзімір Ягодзік спачатку ствараў прозу для дарослых, а затым сталі атрымлівацца творы і для падрастаючага пакалення. Кніжкі з яго апавяданнямі ёсць у каталогу раённай бібліятэкі.

Сёння моладзь, бадай што, самая актыўная і дынамічная частка нашага грамадства. Але на жаль, яна губляе інтарэс да літаратуры, асабліва класічнай. А дзеці павінны прагнуць ведаў, павысіць сваю эрудыцыю, павялічыць слоўнікавы запас, атрымаць задавальнне і паразважаць над прачытаным. І натуральна, гэта ўсё багацце можа даць дзіцячая кніга. Зрэшты, прыахвоціць да чытання школьнікаў прасцей, чым дарослых, бо на дапамогу абавязкова прыйдуць бібліятэкары, настаўнікі і бацькі.

Безумоўна, сваімі творамі пісьменнік прывівае дзецям любоў да роднага краю, да прыроды, а галоўнае да беларускага слова і роднай мовы. Увогуле, Уладзімір Ягодзік упэўнены, што беларуская мова, на якой ён размаўляў з юнымі чытачамі, зусім не знікне. Дзеці ў адказ чыталі вершы, многія ведалі апавяданні пісьменніка са зборнікаў: "Рыжая акрабатка", "Адмірал і яго каманда", "У госці да мядзведзяў". Сустрэча праляцела цікава, як у адно імгненне, пакінула аб сябе незабыўныя ўражанні і прыемныя ўспаміны.

Алесь Прыбярэжны.

НАША ГІСТОРЫЯ

У ЗАПАВЕД НАШЧАДКАМ

15 кастрычніка прайшлі мерапрыемствы, прысвечаныя трагічным падзеям на тэрыторыі Лаўжанскага сельсавета. 70 гадоў таму ў часы вайны ад рук гітлераўскіх карнікаў загінулі 18 жыхароў з вёскі Лоўжа, у тым ліку і чацвёра дзяцей. Па нявінна загінуўшым айцец Фёдар і царкоўны хор Благавест адслужылі памінальную паніхіду.

За гады ваеннага ліхалецця на тэрыторыі нашага раёна поўнасцю або часткова былі знішчаны 133 населеных пункты. Загінулі дзве тысячы мірных жыхароў, 800 чалавек былі адпраўлены на катаржныя работы ў гітлераўскую Нямеччыну. Але людзі не скарыліся, разгарнулася партызанская вайна, ад якой акупанты панеслі адчувальныя страты. У адказ на шырокі народны супраціў гітлераўскія захопнікі распраўляліся з мірнымі жыхарамі, сярод якіх былі ні ў чым невінаватыя людзі: жанчыны, дзеці і старыя. Літаральна кожны жыхар Шуміліншчыны ведае, якая крывавая трагедыя разыгралася ў Лоўжы. Дзень 15 кастрычніка 1942 года назаўсёды стаў жалобнай датай у гісторыі нашага раёна. У гэты дзень нацысцкія карнікі ўзялі ў заложнікі некалькі партызанскіх сем'яў і расстралялі 18 чалавек.

Навукова-практычную канферэнцыю, прысвечаную памяці загінуўшых жыхароў вёскі Лоўжа ўступным словам адкрыў намеснік старшыні Шумілінскага райвыканкама Анатоль Зайцаў. Пасля чаго арганізатар жалобнага юбілею В. Грузневіч, супрацоўнік рэспубліканскай грамадскай арганізацыі "Веды", пачаў расповед аб тых ваенных злачынствах, якія ўчынілі нямецкія захопнікі на нашай зямлі. Дарэчы, В. Грузневіч –таксама выпускнік мясцовай Лаўжанскай школы. Гледачы азнаёміліся са слайдамі, на якіх былі паказаны страшныя сляды мінулай вайны. Засталіся ў раёне жывыя сведкі тых трагічных падзей: былая настаўніца З. Юрчанка, М. Емяльянава, К. Галуза. Людзі памятаюць, як карнікі распраўіліся з патрыёткай – маладой дзяўчынай Фрузай Мельнікавай і яе аднасяльчанамі. Народная памяць захавала ў гісторыі і прозвішча аднаго з арганізатараў расстрэлу, якім быў нехта Дудараў, нямецкі паслугач.

Каля помніка загінуўшым адбыўся жалобны мітынг, на якім прысутнічалі старшыня Лаўжанскага сельвыканкама Святлана Кійко, кіраўнік абласной арганізацыі ветэранаў Л. Мацкевіч, ад раённай арганізацыі ветэранаў – Кацарына Палоўнікава. Ганаровую варту падчас трагічнага юбілею неслі воіны-дэсантнікі, прыехаў духавы аркестр. Ушанаваць памяць землякоў сабраліся мясцовыя жыхары, былі і сваякі загінуўшых, якія прыехалі з Кіева і Мінска. Айцец Фёдар адслужыў малебен: няхай супакоіцца душы загінуўшых.

Непадуладна часу памяць. Наказ нашчадкам – шанаваць імёны тых, хто не скарыўся ворагу, перадаў дырэктару школы Лаўжанскай школы ганаровы ветэран П. Кузьмін. Гераічнае мінулае навечна застанецца ў памяці народнай.

Алесь Прыбярэжны.

БУДАЎНІЦТВА

ПРАКЛАЛІ НОВЫЯ ХОДНІКІ

Дарожныя службы нарэшце ўзяліся за вулічныя ходнікі для пешаходаў. Сёлетняй восенню пешаходныя дарожкі пачалі будаваць ад вуліцы Сіпко – да вуліцы Маладзёжнай. Добраўпарадкаванне праезжай часткі праводзіцца сіламі ДРБУ-204.

Шумілінцы неяк прызвычаіліся да таго, што з кожным годам мястэчка ўпрыгожваецца, а вёскі ператвараюцца ў аграгарадкі. Непрыкметна вырастаюць новыя шматпавярхоўкі, прымаюць больш сучасны выгляд старыя будынкі і дарогі. У недалёкім мінулым дарожнікі мала ўдзялі ўвагі зручнасцям для пешаходаў, літаральна кажучы – вадзіцелям новы асфальт, а пешаходам брудная абочына. Зараз сітуацыя пакрысе выпраўляецца. Цяпер для жыхароў мястэчка будуюцца ходнікі з асфальтавым пакрыццём і новымі бардзюрамі. Сіламі мясцовай дарожнай арганізацыі яшчэ ў верасні паклалі новыя ходнікі ад павароту вуліцы Сіпко на Маладзёжную працягласцю 480 метраў. Прынамсі, добраўпарадкаванне вуліц – гэта вельмі важкая частка бюджэту раёна, як вядома і гэтых сродкаў не хапае, каб поўнасцю давесці да ладу шумілінскія вуліцы і дарогі. Усяго на новыя ходнікі было затрачана 194 мільёны рублёў. Надалей праект пешходных дарожак з асфальтавым пакрыццём плануюць ажыццявіць па вуліцы Луначарскага. Жыхары спадзяюцца, што ў хуткім часе і каля іх дамоў лягуць пластом дабротныя ходнікі.

С. Горкі.

ГАНДАЛЬ

ШУМЕЎ ВОСЕНЬСКІ КІРМАШ

У райцэнтры ладзілі сельскагаспадарчы восенькі кірмаш. Жыхары і госці горпасёлка мелі магчымасць закупіць самую розную прадукцыю. Прамысловыя прадпрыемствы, Шумілінскае райспажыўтаварыства, прадпрымальнікі арганізавалі выстава-продаж тавараў. Прынялі ўдзел у кірмашы і нямала гаспадароў прыватных падворкаў.

Як і ў мінулыя гады, пакупнікі ахвотна набывалі бульбу, капусту і зерне ¬–людзі рабілі запасы на зіму. Варта заўважыць, што сёлета сельскагаспадарчай прадукцыі было ў дастатку, яна мела больш цывілізаваны таварны від – расфасавана і затарана. Хапіла ўсім жадаючым: без звычайнай ажыятажнай мітусні, людзі хадзілі сярод грузавых аўтамабіляў і прычэпаў у выбары патрэбнай прадукцыі.

Пакупнікоў было шмат – ад моладзі да людзей сталага ўзросту. Яны пад'язджалі на асабістым транспарце, на веласіпедах, прыходзілі з сеткамі, кацілі ў руках гаспадарчыя каляскі. Найбольш запаслівыя адвозілі дамоў бульбу ці зерне, а затым вярталіся зноў, каб пабыць на кірмашы ў пошуках неабходных тавараў.

Сёлета шчодры восенькі кірмаш прадставіў шумілінцам шырокі асартымент прамысловай прадукцыі. Больш за сто розных прадпрыемстваў вобласці і раёна гандлявалі сваімі таварамі. Асаблівай папулярнасцю карысталіся прылаўкі "Віцебсктэкстыльгандлю", "Васількі", "Чараўніцы", "Марка", якія прапаноўвалі адзенне, пасцельную бялізну, трыкатаж і зімовы абутак.

Мясцовыя садаводы-аматары выстраіліся ў чаргу каля гадавальнікаў з Лужасна і Самахвалавічаў, адкуль прывезлі багаты асартымент саджанцаў. Гаспадары прыватных падворкаў у асноўным прывезлі на кірмаш хатніх жывёл і птушак. Карысталіся попытам парасяты і трусы, пеўнікі, качкі і гусі.

Найбольш ажыўлена было ля гандлёвых месцаў, дзе прадаваліся прадукты харчавання. Тым больш, што "Бакалея" з Віцебска знізіла цэны на локшыну і крупы на 15-20%. Увогуле, трэба адзначыць, што сёлета цэны на восеньскім кірмашы былі больш-менш прымальныя. Да прыкладу, бульба ішла па 1150-1370 беларускіх рублёў за кілаграм, капуста па 2500 рублёў, паўлітровы слоік мёду каштаваў 55 тысяч рублёў, а рапсавага – 35 тысяч. Натуральна, усе хто хацеў, папоўнілі свае халадзільнікі і склепы патрэбнымі таварамі.

Уладзімір Амбросаў.

АКЦЫЯ СУПРАЦІВУ

У ВІЦЕБСКУ МІРОН ІЗНОЎ ВЫВЕСІЎ СЦЯГ

Паводле віцебскага апазіцыянера Барыса Хамайды, сцяг быў вывешаны на электрычных дратах над вуліцай Царашковай.

Да сцягу была прымацавана цыдулка: «Да 130-х угодкаў Якуба Коласа. Гэтыя радкі я памятаю з дзяцінства:

Я — мужык, а гонар маю,
Гнуся, але да пары.
Я маўчу, маўчу, трываю,
Але скора загукаю:
«Стрэльбы, хлопчыкі, бяры!»

Гэтыя словы павінны памятаць тыя, хто памылкова мяркуе, што беларусаў магчыма гнуць бясконца. Жыве Беларусь! Жыве вечна! Мірон».

130-я ўгодкі нараджэння Якуба Коласа будзе сцвятквацца 3 лістапада.

Паводле " Радыё Свабода".

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

БЕЛАРУСІ НЕАБХОДНА РУХАЦЦА Ў БОК ЕЎРОПЫ

ЛІДАР РУХУ «ЗА СВАБОДУ» АЛЯКСАНДР МІЛІНКЕВІЧ ЛІЧЫЦЬ НАТУРАЛЬНЫМ ПРАЦЭС ПАЛІТЫЗАЦЫІ ГРАМАДСКІХ АБ'ЯДНАННЯЎ У БЕЛАРУСІ. ПРА ГЭТА ЁН ЗАЯВІЎ, ВЫСТУПАЮЧЫ 20 КАСТРЫЧНІКА НА СПРАВАЗДАЧНА-ВЫБАРНАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ АРГАНІЗАЦЫІ Ў МІНСКУ.

Паводле слоў Мілінкевіча, ён «бачыць развіццё «За Свабоду» як грамадска-палітычнага руху». Пры стварэнні арганізацыі, зазначыў ён, ставіліся «агульныя і простыя мэты: дэмакратыя ў краіне, незалежнасць Беларусі, шлях у Еўропу». «Беларусь, калі мы хочам жыць у незалежнай краіне, павінна рухацца ў бок Еўропы. Рух ва ўсходнім напрамку — гэта страта суверэнітэту», — упэўнены палітык.

Аднак сёння, мяркуе Мілінкевіч, ні беларусы не гатовы стаць часткай Еўропы, ні Еўропа не гатова прыняць Беларусь. «Але ў нас ёсць усё неабходнае, каб стаць часткай Еўропы ў наступным — у нас высокая адукацыя, мы маем высокі эканамічны патэнцыял. Мы ставім сваёй мэтай даць беларусам больш праеўрапейскай інфармацыі і еўрапейскага аптымізму», — заявіў лідар Руху «За Свабоду».

Ён лічыць важным аб'яднанне апазіцыі. «З аднаго боку, апазіцыя давала прыклады, што яна можа аб'ядна́цца. Фармальна мы гэта рабілі, але затым не заўсёды працавалі разам», — сказаў Мілінкевіч, які на прэзідэнцкіх выбарах 2006 года быў адзіным кандыдатам у прэзідэнты ад дэмакратычных сіл.

Лідар «За Свабоду» нагадаў, што з 2007 года апазіцыя яшчэ не правяла ніводнага дэмакратычнага кангрэса, дзе маглі б абмеркаваць праблемы і выпрацаваць агульную стратэгію. А барацьба ўнутры апазіцыі, на думку Мілінкевіча, наогул «вельмі шкодная».

«Думаю, мы зможам выйсці на адзінага кандыдата на наступных прэзідэнцкіх выбарах, але гэта — не самамэта. Наша мэта — незалежная дэмакратычная Беларусь», — падкрэсліў палітык.

Пры гэтым Мілінкевіч мяркуе, што моцны адзіны кандыдат неабходны не толькі на выбарах, у якіх бярэ ўдзел Лукашэнка. «На выбарах з Лукашэнкам адзіны кандыдат неабходны. А калі рэжым упадзе? Ці зможа перамагчы менавіта дэмакратычны кандыдат? На 100% гэта сказаць нельга. Папулісты могуць перамагчы, прарасійскія кандыдаты», — мяркуе лідар Руху «За Свабоду».

БелаПАН.

АНТЫБЕЛАРУСКАСЦЬ

ЗА АДНУ НАЗВУ «БУЛЬБАШЪ» ТРЭБА ПАДАВАЦЬ У СУД

ПАЛІТЫК ЗЯНОН ПАЗНЯК ПАДЗЯЛІЎСЯ З ЕЎРАРАДЫЁ МЕРКАВАННЕМ НАКОНТ ТАГО, ШТО КАЛЯ КУРАПАТ МОЖА БЫЦЬ ПАБУДАВАНЫ ЗАБАЎЛЯЛЬНЫ КОМПЛЕКС «БУЛЬБАШЪ-ХОЛЛ».

— Што вы думаеце наконт будаўніцтва забаўляльнага комплексу «Бульбашъ-холл» каля ўрочышча Курапаты?

— У краіне, дзе ўлада праводзіць антыбеларускую палітыку, гэта не можа быць выпадковасцю — гэта сістэматычная праява антыбеларускай палітыкі, праяўленне этнацыду. На жаль, гэта не адзінкавы выпадак: за апошнія дзесяць гадоў было некалькі спробаў знішчыць Курапаты. Самая скандальная спроба, калі ў 2001 годзе будавалі аўтастраду, у 2002 годзе зрабілі адвод вады пад крыж, выкапалі 40-метровую траншэю і хацелі зрабіць вадасцёкі. І тады пад крыжам у Курапатах было балота і твань, сябры КХП-БНФ прыйшлі з рыдлёўкамі і за адзін дзень засыпалі гэты роў. У 2006 годзе быў запраектаваны «Горад Сонца» каля самых Курапатаў — гэта быў бы комплекс для заможных людзей, прадугледжвалася пабудова катэджаў. З цяжкасцю ўдалося гэтага пазбегнуць. Трэба адзначыць, што грамадскасць, якая бараніла Курапаты, здолела дамагчыся таго, што была створаная ахоўная зона вакол. Мала таго, што Курапаты прызнаныя помнікам, але існуе зона, дзе нельга нічога будаваць і рабіць. І ёсць зона рэгуляванай забудовы, дзе можна будаваць не вышэй за адзін-два паверхі, але не вызначана, якія функцыі мусяць быць у гэтых будынкаў. Акурат гэта і выкарыстаў рэжым, там пачынаюць будаваць аб'екты, якія супярэчаць мемарыяльнай памяці, павазе да народы і гісторыі. Справа цёмная, што там пабудуюць — можа быць, і патаемны бардэль. Хаця, у краіне прастытуцыя пад забаронай. Больш за тое, гэты рэстаран у праектнай дакументацыі называецца «Бульбашъ» з цвёрдым знакам — гэта ў першую чаргу праява ксенафобіі і нацыянальнай нянавісці на бытавым узроўні. Гэта знявага нацыянальнага гонару. Толькі за адну такую назву трэба падаваць у суд. Але пабудова гэтага комплексу — толькі пачатак, плануецца рэалізацыя яшчэ аднаго праекта гандлёвага цэнтра, гэта чарговая знявага нацыянальнай святыні.

— У інтэрнэце разгарнулася дыскусія, што людзі ў Заходняй Еўропе жывуць і функцыянуюць каля могілак — і нічога страшнага не адбываецца. Ці карэктна параўноўваць сітуацыю вакол Курапат з гэтай практыкай?

— У Заходняй Еўропе няма антыеўрапейскага рэжыму: няма антыпольскай, антычэшскай улады, няма пераследу за мову, няма такога блюзнерства. Так, сапраўды, могуць жыць людзі каля могілак, але павінна быць функцыянальнае рэгуляванне такой тэрыторыі. Там не можа быць басейнаў, стадыёнаў — гэта рэгулюецца маралю, традыцыяй у цывілізаваных краінах. У Еўропе гэтага няма ў законе, бо рэгулюецца культурай, а ў Беларусі свая культура нішчыцца. Няможна ладзіць канкан на труне.

ДАЛУЧАЙСЯ!

«СТОП БУЛЬБАШЪ ХОЛЛ!»

У ІНТЭРНЭЦЕ ПАЧАЛІСЯ АКЦЫІ СУПРАЦЬ БУДОЎЛІ ЗАБАЎЛЯЛЬНАГА КОМПЛЕКСУ ЛЯ КУРАПАТАЎ

На сайце онлайн-пэтыцый change.org пачаўся збор подпісаў пад зваротам да старшыні Менскага аблвыканкаму, міністра культуры і генэральнага пракурора Беларусі з патрабаваньнем спыніць будоўлю «Бульбашъ Холу» на месцы пахаваньня дзясяткаў тысяч беларусаў, расстраляных сталіністамі ў Курапатах.

«Мы патрабуем спыніць будаўніцтва бардэля з назвай „Бульбаш-хол", якая абражае беларускую нацыю, на месцы ўрочышча Курапаты, якое афіцыйна прызнана гістарычна-культурнай каштоўнасьцю.

Мы таксама патрабуем прыцягнуць да адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасьці заказчыка будаўніцтва СТАА „БелРэстІнвэст", арганізацыю „Наша рэстаранная група", ТАА „Белнаватэкс груп" і адказных службовых асобаў, якія дапусьцілі будаўніцтва гэтага аб'екта.

Да забаўляльных установаў зараз актыўна вядуць падземныя камунікацыі — водаправод, каналізацыю, электрычныя і тэлефонныя кабэлі... Ня выключана, што пры гэтым могуць патрывожыць брацкія магілы», — гаворыцца ў пэтыцыі, якую паводле стану на 25 кастрычніка падпісалі 250 чалавек.

Акцыю «Стоп Бульбашъ Холл!» пачалі таксама ў Фэйсбуку.

Валер Каліноўскі.

ЖЫЦЬ КРАСІВО

ЧАРГОВЫ ШЫК НА ПАЎТАРАМІЛЬЯРДА ЗА НАРОДНЫЯ ГРОШЫ

ТЭНДЭР НА ЗАКУПКУ ТРОХ ЛЕГКАВЫХ АЎТАМАБІЛЯЎ АГУЛЬНЫМ КОШТАМ 1,42 МІЛЬЯРДА РУБЛЁЎ АБВЯСЦІЎ ВІЦЕБСКІ АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ. МЯРКУЮЧЫ ПА ТЭХНІЧНЫХ ПАТРАБАВАННЯМ У ЗАЯЎЦЫ, ВІЦЕБСКІЯ СЛУГІ НАРОДА ЗБІРАЮЦЦА КАЛЯСІЦЬ ПА ГОРАДЗЕ Ў ПАЎНАПРЫВАДНЫХ SKODA SUPERB 4X4 3.6 FSI.

Зыходзячы з заяўленай сумы адзін такі «членовоз» абыйдзецца абласному бюджэту прыкладна ў 55 000 даляраў. Па горадзе на 100 кіламетраў шляху гэтая машына марнуе 14,7 літраў бензіну АІ-95. Такім чынам, за 1 кіламетр шляху чыноўніка пры сённяшніх цэнах жыхары Віцебшчыны заплацяць каля 1100 рублёў.

Каб не адцягваць ад дум пра патрэбы горада і вобласці, у салоне оаблвыканкамаўскага аўтамабіля павінна быць камфортна. Згодна з тэндэра належную зручнасць "государева" чалавека заклікаы забяспечыць: скураны салон Glamour - кошт гэтай опцыі каля 2000 даляраў; аздабленне пад дрэва Noblesse і магнітола 2 DIN CD і MP3 - прыкладна па 200 даляраў. Таксама чамусьці павінен быць руль з чатырма спіцамі, а ў шклапад'ёмнікаў - блакіроўка ад дзяцей.

Зрэшты, варта адзначыць, што гэта параўнальна сціплыя запыты. Напрыклад старшыня Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта Аляксандр Косінец аддае перавагу перасоўванню на Audi A8L W12 (на фота) коштам больш за 200 000 даляраў. 12-цыліндравы рухавік губернатарскага аўто спажывае ў горадзе 18,2 літра безніна АІ-95 на 100 кіламетраў. Такім чынам шлях губернатара з дома да аблвыканкама абыходзіцца падаткаплатнікам прыкладна ў 5400 рублёў.

Сяржук Серабро, «Народныя навіны Віцебска».

НЕДАВЕР ЭКСПЕРТАЎ

ЭКСПЕРТЫ НЕ ВЕРАЦЬ ПРАГНОЗАМ МЯСНІКОВІЧА

«БЮДЖЭТАМ РАЗВІЦЦЯ» НАЗВАЎ ПРЭМ'ЕР-МІНІСТР БЕЛАРУСІ ПРЫНЯТЫ ПАЛАТАЙ ПРАДСТАЎНІКОЎ АСНОЎНЫ ФІНАНСАВЫ ЗАКОН КРАІНЫ. АДНАК, У НЕЗАЛЕЖНЫХ ЭКАНАМІСТАЎ ПРАГНОЗЫ КІРАЎНІКА ЎРАДА ВЫКЛІКАЮЦЬ ВЕЛЬМІ ВЯЛІКІЯ СУМНЕВЫ.

Урад зробіць усё для росту валавога ўнутранага прадукту ў гэтым годзе на 5-5,5%, запэўніў Міхаіл Мясніковіч. У наступным годзе, паводле слоў кіраўніка ўрада, ВУП Беларусі і зусім павялічыцца на 8,5%, піша «Заўтра тваёй краіны».

Эканаміст Леанід Злотнікаў скептычна ацэньвае гэтыя планы ўрада.

- Я не разумею адкуль возьмецца рост ВУП у гэтым годзе. Пабудаваць у кожным раёне па 10 сучасных эфектыўных прадпрыемстваў, мадэрнізаваць больш за палову дзеючых фабрык і заводаў, нерэальна. На гэта няма ўласных рэсурсаў. Хіба што, як у сталінскія часы, прымушаць насельніцтва набываць аблігацыі і такім чынам знаходзіць грошы на інвестыцыі.

Але цяпер прымусіць насельніцтва да падобнай «дабрачыннасці» наўрад ці ўдасца. А прыцягнуць з-за межаў краіны 4-5 мільярдаў даляраў інвестыцый, як гэта плануе ўрад, на думку, эканаміста таксама нерэальна.

- Нават калі ўлады знойдуць грошы на мадэрнізацыю прадпрыемстваў, у нас няма тэхналогій, абсталявання, неабходнага колькасці спецыялістаў для яе правядзення, - лічыць эксперт.

Фармальна паказчыкі па валавому ўнутранаму прадукту ўрад можа зрабіць, калі, як у мінулыя гады, у краіне зноў пачнуць друкаваць велізарная колькасць не заробленых грошай.

- Але да рэальнага паляпшэння жыцця беларусаў гэта не прывядзе, - перакананы былы старшыня Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч. - У гэтым годзе прадукцыйнасць працы ў Беларусі вырасла прыкладна на 3%, а даходы насельніцтва, паводле афіцыйнай статыстыкі, павялічыліся на 10%. На паперы такое магчыма. Але рэальны ўзровень жыцця павысіць ўсё роўна не атрымаецца, - падкрэслівае прафесар.

Па словах эканаміста, для ўрада галоўным павінен быць не ВУП, а рэнтабельнасць прадпрыемстваў, паспяховая знешняя гандаль.

- Вал - гэта адміністрацыйны паказчык. Ён павінен быць другарадным ў планах кіраўніцтва краіны. Асноўная ўвага неабходна надаць эфектыўнасці эканомікі. Менавіта ад яе залежыць дабрабыт беларусаў, - адзначае Станіслаў Багданкевіч.

www.belaruspartisan.org.

ВАЛЮТНЫЯ ДЭПАЗІТЫ

НАСЕЛЬНІЦТВА ПАВЯРНУЛАСЯ СПІНОЙ ДА РУБЛЯ

ГАЛОЎНЫ ТРЭНД ЦЯПЕРАШНЯЙ ВОСЕНІ - УСТОЙЛІВЫ ПОПЫТ НА ВАЛЮТНЫЯ ДЭПАЗІТЫ. ІНТЭРНЭТ-ГАЗЕТА NAVINY.BY ВЫРАШЫЛА РАЗАБРАЦЦА, ЧАМУ ПАВОДЗІНЫ ЎКЛАДЧЫКАЎ ВОСЕННЮ ЗМЯНІЛАСЯ І ЧАГО МОЖНА ЧАКАЦЬ НА РЫНКУ ДЭПАЗІТАЎ У БЛІЖЭЙШЫЯ МЕСЯЦЫ.

Высокі попыт на ўклады з нізкім рызыкай

У верасні беларускія банкі былі вымушаныя знізіць даходнасць па ўкладах у замежнай валюце. У буйных банках стаўка па валютных дэпазітах знізілася да 3-4% гадавых. Тым не менш, гэта не адбіла ў насельніцтва паляванне захоўваць зберажэнні ў доларах. Больш за тое, ўкладчыкі пачалі пераводзіць рублёвыя дэпазіты ў замежную валюту.

У верасні, паводле апошніх статдадзеных, насельніцтва паменшыла тэрміновыя дэпазіты ў нацвалюце на 738 млрд. рублёў (зніжэнне на 5,1%) да 13,65 трлн. рублёў на 1 кастрычніка.

Адначасова з гэтым у верасні скараціўся аб'ём рублёвых укладаў і прадпрыемстваў - за першы восеньскі месяц тэрміновыя дэпазіты юрыдычных асоб у нацвалюце зменшыліся на 823,2 млрд. рублёў (зніжэнне на 5,5%) да 14,2 трлн. рублёў на 1 кастрычніка.

У той жа час у верасні істотна выраслі валютныя ўклады як насельніцтва, так і прадпрыемстваў. Аб'ём інвалютныя дэпазітаў фізічных асоб павялічыўся за месяц на 5,5% да 45,3 трлн. рублёў, юрыдычных асоб - на 8,6% да 23,2трлн. рублёў на 1 кастрычніка.

Такім чынам, у першым восеньскім месяцы назіраўся ператок рублёвых укладаў у валютныя. Рост дэпазітаў у замежнай валюце можна таксама растлумачыць тым акалічнасцю, што і свабодныя сродкі, наяўныя на руках, ўкладчыкі аддавалі перавагу несці ў банк у замежнай валюце.

Вераснёўскі рост валютных дэпазітаў беларускія эканамісты тлумачаць ростам дэвальвацыйных чаканняў.

«На міжбанку рублі сёння не возьмеш - дэфіцыт ліквіднасці, прадаваць валюту не хочацца - гэта крайні выпадак. Таму даводзіцца падымаць стаўкі па дэпазітах, прыцягваючы рублёвыя рэсурсы ў насельніцтва. Але гэтыя стаўкі па ўкладах адбіваюцца - спажывецкія крэдыты сёння карыстаюцца попытам з боку насельніцтва », - паведаміў Naviny.by начальнік упраўлення аднаго з вядучых рознічных банкаў.

Эксперты бачаць некалькі тлумачэнняў таго, чаму спажывецкія крэдыты ў апошнія месяцы сталі карыстацца ўстойлівым попытам. Па-першае, з пачатку года выраслі даходы насельніцтва (сярэдняя зарплата за студзень-жнівень павялічылася больш чым на 40%). Яшчэ адна прычына падвышэння попыту на крэдыты - усё тыя ж інфляцыйныя чаканні.

Павышэнне ставак па рублёвых дэпазітах, а таксама спажывецкае крэдытаванне некалькі знізіць попыт насельніцтва на замежную валюту, аднак дэвальвацыйныя чаканні ў бліжэйшыя месяцы будуць захоўвацца, мяркуе Палхоўскі. «Змагацца ў нашай краіне з дэвальвацыйнымі чаканнямі складана. Таму, хутчэй за ўсё, попыт на валютныя дэпазіты застанецца », - лічыць эксперт.

На думку назіральнікаў, рэальна змяніць настроі насельніцтва ў лепшы бок можа значны прыток валюты ў краіну, які можна чакаць толькі з прычыны атрымання чарговага буйнога пазыкі ў крэдытораў, альбо ў выпадку продажу нейкага буйнога актыву.

«Многае будзе залежаць ад таго, ці атрымаем мы значны прыток валюты звонку. Гэта можа быць альбо чарговы крэдыт МВФ, верагоднасць атрымання якога пакуль невысокая, альбо буйная прыватызацыйная здзелка », - кажа Кацярына Барнукова, эксперт Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC).

Што будзе далей?

На фоне павышэння попыту на замежную валюту сталі расці стаўкі па ... рублёвых дэпазітах. Банкі, відавочна, ўсвядомілі, што пры захаванні цяперашніх інфляцыйных працэсаў (дэвальвацыйных чаканняў) ўклады пад 30% гадавых не вельмі прываблівыя для насельніцтва, таму павышаюць працэнтны даход па рублёвых дэпазітах.

Дарэчы, «МТБанк» ужо даvёў стаўкі па ўкладах у нацвалюце да 39% гадавых, «Хоум Крэдыт Банк» прыцягвае рублі ў насельніцтва наогул пад 42%.

Банкіры называюць некалькі прычын росту працэнтных ставак па рублёвых укладах.

Цяперашняя сітуацыя, якая характарызуецца даларызацыяй укладаў, у агульным-то заканамерная. Плацяжы па знешнім дзярждоўгу чакаюць вялікія, гандлёвы баланс пагаршаецца, прыватызацыя, якая магла б забяспечыць значны прыток валюты ў краіну, не ідзе. Вось насельніцтва і хвалюецца, што будзе далей ...

Дзмітрый Заяц, naviny.by

СКАЗАНА – НАЦЫЯНАЛІЗАВАЦЬ!

УЛАДА ЗНОЎ АПРАНАЕ ШЫНЕЛЬ БАЛЬШАВІКА

ДЗЕЛАВАЯ СУПОЛЬНАСЦЬ СПРАБУЕ ПЕРАВАРЫЦЬ РАСПАРАДЖЭННЕ ЛУКАШЭНКІ НАЦЫЯНАЛІЗАВАЦЬ ААТ «КАМУНАРКА» І «СПАРТАК». СТВОРАНЫ НАЙНЕБЯСПЕЧНЫ ПРЭЦЭДЭНТ, КАЛІ ДЗЯРЖАВА Ў АДЗІН МОМАНТ, ІГНАРУЮЧЫ ЎСЕ ЗАКОНЫ, МОЖА АДАБРАЦЬ ЎЛАСНАСЦЬ У ПРЫВАТНАГА БІЗНЭСУ. А ЗАМЕЖНЫЯ ІНВЕСТАРЫ АТРЫМАЛІ З БЕЛАРУСІ ЧАРГОВЫ ТРЫВОЖНЫ СІГНАЛ.

12 кастрычніка на нарадзе па пытаннях развіцця кандытарскай галіны **Аляксандр Лукашэнка даручыў ліквідаваць** на гэтых акцыянерных таварыствах назіральныя саветы і павялічыць у іх долю дзяржавы да 57% - на «Камунарцы» і да 60% - на «Спартаку».

«Камунарка» вядзе сваю гісторыю з 1905 года, «Спартак» - з 1924. У адкрытыя акцыянерныя грамадства абедзве фабрыкі былі ператвораныя ў 1994 годзе. Пасля акцыянавання 49% акцый «Камунаркі» стала належаць фізічным асобам, 51% - юрыдычным (22% складае доля дзяржавы, 22,5%- амерыканскай кампаніі «Мол Карпарэйшн»). 49,6% акцый «Спартака» належыць фізічным асобам, 36,13% - замежнаму прадпрыемству Double Star International Ltd, 13,9% - Фонду дзяржмаёмасці Беларусі, 1,18% - ІП Triostar.

Трымальнікам кантрольных пакетаў акцый абедзвюх фабрык быў амерыканскі бізнэсмэн беларускага паходжання **Марат Новікаў.** Цяпер яны становяцца ўласнасцю дзяржавы. Паводле яго інфармацыі, Марат Новікаў зарэгістраваў свае прадпрыемствы ў Амерыцы і Расіі, праз іх купляў сыравіну і ажыццяўляў продаж гатовай прадукцыі.

Ранейшыя дырэктары фабрык ад займаных пасадаў адхіленыя. «Камунаркай» і «Спартаком» цяпер кіруюць іншыя людзі. Дзярждоля ў гэтых ААТ будзе павялічана праз дадатковую эмісію акцый, бязвыплатна перададзеных дзяржаве. Пазачарговыя сходу акцыянераў з гэтай нагоды павінны прайсці на «Спартаку» і «Камунарцы» 26 кастрычніка.

Юрыдычным падставай для ініцыявання канцэрнам «Белдзяржхарчпрам» правядзення дадатковай эмісіі стала **рашэнне Вышэйшага гаспадарчага суда** (ВГС), які яшчэ ў жніўні гэтага года устанавіў, што дзяржаўная доля ў ААТ «Камунарка» і ААТ «Спартак» у свой час была прыніжаная.

Марат Новікаў, цяпер ужо былы ўладальнік кантрольнага пакета акцый, нават «ў самым дрэнным варыянце развіцця падзей не меркаваў, што справа можа скончыцца такім чынам». «Я шкадую, таму што трэцяя частка майго працоўнага жыцця ўкладзена ў гэтыя фабрыкі. А, можа, нават і ўсёй. Не думаю, што будзе захавана тое, што мы рабілі », - сказаў бізнесмен у каментары агенцтву« Бізнэс-навіны ».

Паводле яго слоў, па выніках 2012 «**Спартак» павінен атрымаць больш за 15 млн. даляраў прыбытку, «Камунарка» - 12-13 млн.** Калі б былі «злачынства і непразрыстыя інвестары, то, вядома ж, гэтых прыбыткаў б не было», падкрэсліў Новікаў. Ён таксама паведаміў, што **сярэдняя зарплата на абедзвюх фабрыках перавысіла 600 даляраў.**

«Мы ствары́лі сумеснае прадпрыемства. Правыя або няправыя, як можна, нават не указам прэзідэнта, а сказаць - і ўсё?! », - абурыўся Новікаў.

Ён выказаў здзіўленне тым, што падобная сітуацыя адбылася напярэдадні шырока разрэкламаванага ўладамі VII Беларускага інвестыцыйнага форуму. Аналітыкі перакананыя, што гісторыя з «Камунаркай» і «Спартаком» будзе мець негатыўныя наступствы.

«Усім, хто да гэтага часу яшчэ сумняваўся, зараз стала зразумела, што абарона правоў уласнасці ў Беларусі разумеецца ўладамі вельмі своеасабліва», - заявіў у каментары для БелаПАН эканаміст **Сяргей Чалы.**

«Тое, што адбылося, парушае закон аб акцыянерных таварыствах. Па гэтым законе рашэнне аб скасаванні назіральнага савета можа прымаць толькі агульны сход акцыянераў. Відавочна, што ўласнасць у Беларусі можна абараніць альбо на падставе нейкіх асабістых дамоўленасцей, альбо, як у выпадку з "Газпромам", пры дапамозе міждзяржаўных пагадненняў, дзе дакладна прапісаны пункты аб абароне інвестыцый ад магчымых дзеянняў дзяржавы (гаворка ідзе аб умовах куплі- продажу «Газпрому» акцый кампаніі «Белтрансгаз» і яе далейшай дзейнасці - І.Л.) », - адзначыў Чалы.

Ён нагадаў, што каля года назад прыкладна тое ж самае адбылося з кампаніяй «Керамін». У ААТ яна таксама была пераўтворана на хвалі першай хвалі прыватызацыі, у першай палове 90-х гадоў мінулага стагоддзя. Акцыі «Кераміна» таксама былі перададзеныя дзяржаве паводле вуснага загаду Лукашэнкі.

Між тым бізнэс-супольнасць сітуацыю з кандытарскімі фабрыкамі прагліне моўчкі і паводзіць сябе па прынцыпе «мая хата з краю». «Мы разумеем, што бачым толькі верхавіну айсберга, і што там адбывалася, пакуль ніхто не агучыў. У гэтай сітуацыі мы як кампанія ўстрымаемся ад якіх-небудзь каментароў », - заявіў журналістам 18 кастрычніка на прэс-канферэнцыі ў Мінску кіраўнік партнёра па Беларусі кампаніі "Эрнст энд Янг" **Павал Лашчанка.**

Калі закон адпачывае, а дзелавыя колы не рызыкуюць абурацца, ці варта чакаць, што ўлада зменіць сваё стаўленне да прыватнаму бізнэсу і яго ўласнасці?

Ірына Леўшына.

ЧАРГОВАЯ РАЗМОВА

САМЫ ДАРАГІ СЕАНС ПСІХАТЭРАПІІ Ў ГІСТОРЫІ

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА РАЗМАЎЛЯЎ З РАСІЙСКІМІ ЖУРНАЛІСТАМІ ЧАТЫРЫ З ПАЛОВАЙ ГАДЗІНЫ. ЯК ЗВЫЧАЙНА, ГЭТА БЫЛА РАЗМОВА ПРА ЎСЁ І НІ ПРА ШТО.

Толькі тры правы

Самыя сумныя пытанні тычыліся палітыкі, і нядзіўна. Лукашэнка ўвесь час паўтарае адно і тое ж. Беларусь гатова прыняць усе інтэграцыйныя ініцыятывы Расіі, але пасля таго, як у Крамлі адмовіліся ад ідэі Канстытуцыі Саюзнай дзяржавы, «адбыўся злом».

Што ж тычыцца правоў чалавека, то з іх Лукашэнка прызнае толькі тры: права на жыццё, права на працу і права на годную зарплату. Усё астатняе — балаўство.

Адказваючы на пытанні эканамічнага характару, Лукашэнка ўвесь час звяртаецца за пацвярджэннем лічбаў да членаў урада. Лукашэнка любіць падкрэсліць: далі б нам, як Грэцыі, 100 мільярдаў еўра альбо было б у нас столькі газу, колькі ў Казахстане ці ў Расіі, то жыла б рэспубліка ў раі. Пусціце хоць пампаваць нафту ў Расійскую Федэрацыю — практычна ўпрошвае прэзідэнт прысутных, а то англічане ці амерыканцы пампуюць, а мы з Венесуэлы возім. Непарадак.

Тое ж тычыцца і прыватызацыі: «Аддамо нафтаперапрацоўчы завод, але вы дайце свідравіну», — прапаноўвае Лукашэнка.

Запланаваная мэта была дасягнута

Лукашэнка ставіў перад сабой толькі адну мэту. І ён яе дасягнуў: ён правёў з дапамогай расійскіх журналістаў для сябе самога сеанс масавай псіхатэрапіі, масавага самагіпнозу. Зараз яму проста неабходны такія сеансы, паколькі ён прайграе па ўсіх франтах.

Яму трэба ўмацавацца ў складанай сістэме адносін, у выкліках якой ён прайграе. У краіне плаўная дэвальвацыя, ад Расіі ён не атрымае таго, чаго хацеў: ні нафты, ні новых самалётаў на пераўзбраенне арміі. З Еўропай нічога новага. Зноў жа крызіс на носе, папулярнасць прэзідэнта падае.

Таму яму трэба было тэрмінова пераканаць самога сябе ў тым, што ён лепшы. Усе астатнія мэты, калі яны і існавалі, былі другаснымі.

Але варта адзначыць і яшчэ адзін, новы для Лукашэнкі момант: ён упершыню заняў новую для сябе псіхалагічную нішу — традыцыйную для беларуса нішу партызана, які «схаваўся ў бульбу». Адчуваючы крах Еўразійскай эканамічнай супольнасці, ён ужо не бяжыць наперад з прапановамі. Ён аддаў яе на водкуп Назарбаеву і Пуціну. А калі гэты саюз праваліцца, Лукашэнка зноў знойдзе вінаватых — Пуціна і Назарбаева.

Так што прэс-канферэнцыя Лукашэнкі стала, напэўна, самым дарагім сеансам псіхатэрапіі ў гісторыі. Трэба тэрмінова выклікаць сюды экспертаў Кнігі рэкордаў Гінеса.

Сяргей КОЎШ, "Тут і цяпер".

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.10.2012 у 19.55.
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.